UNGDOMMENS BYSTYREMØTE

13. februar 2013

Verdige løsninger for bostedsløse i Oslo

Bakgrunn for saken:

I mai 2013 vedtok bystyret at det skulle være forbudt å sove ute på gatene eller i parkene i tettbygde strøk. Da bystyret ikke tillater folk å sove ute, mener Ungdommens Bystyremøte at det må iverksettes tiltak for å bedre forholdene til bostedsløse. Aftenposten skriver i en artikkel (31.01.14) om den uverdige behandlingen av bostedsløse i Oslo og om hvordan det trekkes lodd om hvem som skal få et sted å sove for natten. Selv om det er bra at Oslo kommune nå har endret på minusgrader-kravet, som før sa 10 minusgrader, til at det nå er 10 effektive minusgrader, er ikke dette bra nok. Å måtte sove ute i så kaldt vær er like helsefarlig som det er uverdig. Norge har et folkerettslig ansvar for at personer, uavhengig av om de er norske eller ikke, ikke skal fryse ihjel.

I følge artikkel 25, paragraf 1 i FNs menneskerettighetserklæring har enhver "rett til en levestandard som er tilstrekkelig for hans og hans families helse og velvære, og som omfatter mat, klær, bolig og helseomsorg (...)." og i følge artikkel 2 har enhver "krav på alle de rettigheter som er nevnt i denne erklæring, uten forskjell av noen art. (...)". Dette viser at Oslo kommune i dag bryter folkerettslige prinsipper, slik som Juss-buss har vært i media og sagt.

Det er også viktig at det tilbys sosial hjelp på overnattingsstedene for å sikre at bostedsløse skal kunne komme seg ut av boligene og inn i arbeid seinere. Boligene må være langsiktige, og resultere i at færre trenger å måtte ta i bruk dette tilbudet i fremtiden.

Utfordringene for bostedsløse i Oslo kan ikke kun takles med kortsiktige akuttløsninger. Kommunens utbyggingstempo på kommunale boliger klarer ikke holde tritt med befolkningsutviklingen og de mange som sliter med å få tak over hodet.. I Oslo i dag ser vi en opphopning av kommunale boliger i indre øst og derfor ønsker Ungdommens bystyremøte at byrådet aktivt jobber for å spre de kommunale boligene fra indre øst til bydeler med svært få kommunale boliger.

Forslag til vedtak

Ungdommens bystyremøte mener at:

- Oslo kommune må sørge for en umiddelbar styrkning av antall midlertidige overnattingsplasser, i samarbeid med ideelle aktører, for å sikre at ingen bostedsløse tvinges til å sove ute.
- En økning av standarden på midlertidige overnattingsplasser som innebefatter en forbedring av dusj- og toalettilbud
- At det bygges flere kommunale boliger
- At alle kommunale boliger legges til områder der det finnes relativt få av disse, med mål om en jevnt fordelt kommunal boligmasse

Vedtatt med endringer. Dette er en av de fem prioriterte sakene som skal oversendes bystyret.

Styrk helsetilbudene for ungdom i Oslo

Bakgrunn for saken:

For at Oslo kommune skal kunne tilfredsstille helsebehovet til Oslo-ungdommen er man nødt til å prioritere helsetilbud for ungdommene. Dette handler først og fremst om å prioritere tilbudene rettet mot ungdom og som ungdom bruker. Dette må man gjøre gjennom å prioritere skolehelsetjenesten, helsestasjonene for ungdom og Sex og Samfunn, som er lavterskeltilbud ungdom er storbrukere av.

Skolehelsetjenesten er i utgangspunktet et lavterskeltilbud, og det skal den også være. For at et lavterskeltilbud skal fungere må det være lav terskel for å ta i bruk tilbudet. Slik er det ikke med skolehelsetjenesten i dag. Per dags dator er det alt for få elever som vet hvem helsesøster eller -bror er, eller har oversikt over hvor og når han eller hun er tilgjengelig. Det er altfor mange som møter lukket dør fordi helsesøster eller -bror ikke er på skolen når man trenger ham eller henne. Dette er alt for dårlig, og Oslo kommune er nødt å slutte med ansvarsfraskrivelsen av Oslo-ungdommens helse. Derfor er Oslo kommune nødt til å overta ansvaret for skolehelsetjenesten fra bydelene for å sikre den kvaliteten det er behov for.

Den foreløpige Ung i Oslo-undersøkelsen fra 2012 konkluderer med at ungdom i Oslo har mye større psykiske utfordringer enn i resten av landet. NOVA beskriver det som dels skremmende. Oslo kommune er nødt til å gjøre noe med den psykiske helsen til ungdommene i Oslo, og et samarbeid mellom spesialisthelsetjenesten og primærhelsetjenesten er essensielt i arbeidet med å bedre den psykiske helsen for unge. I tillegg trengs det lavterskeltilbud på alle skoler. Psykiske lidelser er noe som starter i det små, og som utvikler seg, og derfor er det viktig at det finnes personer å snakke med før man er nødt til å gå over i spesialisthelsetjenesten. Ungdommens bystyremøte ønsker derfor at det skal være en psykolog tilgjengelig ved alle skoler i Oslo.

I tillegg til ansvaret for den somatiske og psykiske helsen, er Oslo kommune nødt til å ta ansvar for den seksuelle helsen til Oslo-ungdommen. Et av de viktigste tiltakene for dette er å styrke satsingen på Senter for Ung Seksualitet, Sex og Samfunn. Sex og Samfunn er et av de mest brukte tjenestene for ungdom om seksualitet, men pågangen og behovet for tjenesten er større enn det er kapasitet til. Bystyret har ikke valgt å prioritere Sex og Samfunn tidligere, noe som går kraftig utover ungdom i Oslo, og i tillegg til å reversere de tidligere kuttene, er bystyret nødt til å bevilge mer midler for å kunne oppfylle behovet for helsehjelp blant unge i Oslo.

For å kunne styrke helsetilbudene for ungdom best mulig, er det tre hovedområder bystyret må fokusere på: kvalitet, tilgjengelighet og informasjon. Det trengs kvalitet i tilbudene for å kunne tilby unge de helsetilbudene de trenger, det trengs tilgjengelighet for at ungdom skal kunne få den helsehjelpen de trenger, når de trenger den, og det trengs informasjon om tilbudene så ungdom vet hvor og når de skal oppsøke helsehjelpen de har behov for.

Bystyret er nødt til å prioritere helsetilbud for ungdom fordi de ikke lenger kan vente. Fordi man ikke har noe annet valg enn å satse på helsa til kommende generasjoner, og fordi uansett hvor dyrt det er å satse på det, så koster det mer å la være.

Forslag til vedtak:

Ungdommens bystyremøte mener at:

- Oslo kommune må øke bevilgningen til skolehelsetjenesten slik at antall årsverk blir tilfredsstillende. Dette må gjøres i dialog med ungdom og de ansatte i skolehelsetjenesten
- Oslo kommune må overta ansvaret for skolehelsetjenesten fra bydelene
- I sin styrking av helsetilbud for ungdom, må Oslo kommune fokusere på tre hovedområder: Kvalitet, tilgjengelighet og informasjon
- Oslo kommune må øke fokus på å ha gode rådgivere i skolehelsetjenesten, og ikke minst ha et tilbud som er riktig i henhold til loven
- Det må være kommunepsykologer tilgjengelig for ungdom i alle bydeler
- Kuttet i bevilgning til Sex og Samfunn må reverseres, og tilskuddet må ytterligere økes.

Vedtatt med endringer. Dette er en av de fem prioriterte sakene som skal oversendes bystyret.

Politisk fravær på ungdomsskolen

Bakgrunn for saken:

Som elev på videregående skole har man jf. § 3-47 i forskrift til Opplæringslova om føring av fravær i dag rett til å stryke 10 dager fravær knyttet til politisk aktivitet fra vitnemålet hvert år. Disse dagene er viktige for politisk engasjert ungdom. Man får mulighet til å delta på viktige møter, samlinger og demonstrasjoner uten at fraværet noteres på vitnemålet og følger deg når du en dag skal søke jobb.

Dessverre har ikke elever på ungdomsskolen det samme tilbudet. Dersom man ønsker å delta i politiske aktiviteter som ungdomsskoleelev, uten å få fravær på vitnemålet, må man på forhånd søke til kommunen om gyldig permisjon fra opplæringen. Denne søknaden må sendes inn i god tid i forveien av dagen(e) man ønsker fri, det tar nemlig tid å skrive søknaden, sende den og få den godkjent. En slik prosess oppleves av mange 14-åringer som en tungvint affære.

En god løsning er å gi ungdomsskoleelever den samme retten som videregående skoleelever, og innføre ordningen for politisk fravær på ungdomsskolen. For at eleven skal få innvilget politisk fravær er det viktig at de leverer skriftlig dokumentasjon fra en organisasjon eller lignende, på at de ha deltatt i en politisk aktivitet, slik at tilbudet ikke misbrukes.

Forslag til vedtak:

Ungdommens bystyremøte mener at:

- Oslo kommune må innføre politisk fravær i ungdomsskolen på lik linje med videregående skole

Vedtatt uten endringer. Dette er en av de fem prioriterte sakene som skal oversendes bystyret.

Ungdomspris til ungdom

Bakgrunn for saken:

Barn og unge har ofte ikke fast inntekt, og dermed svak økonomi. Dette blir et problem når de må betale i dyre dommer for kollektiv- og kulturtilbud.

Ruter selger 30-dagersbilletter til barn og ungdom for 325 kroner. Dette er dyrt, både for foreldre som skal finansiere barnas billett, og for ungdom som skal betale billetten sin selv. Jo høyere prisen er, jo høyere blir terskelen for å benytte seg av kollektivtilbudet. Prisen for barne- og ungdomsbilletter bør derfor senkes. Det er ønskelig at kollektivtilbudet fremstår som attraktivt for unge mennesker, slik at de etablerer gode reisevaner. Venner du deg til å reise kollektivt som ung, vil du enklere kunne avstå fra privatbilismen senere i livet. Dette er heldig med tanke på miljøet.

Ungdom reiser mye, til skole, studier og fritidsaktiviteter. Ikke alle ungdommer kan bli kjørt rundt av foreldrene sine når de trenger det, og for mange er kollektivtransport den eneste muligheten. Kollektivtilbudet, som bør være et reelt alternativ for alle, mister mye av sin funksjon når prisen er uoverkommelig for enkelte. Prisen på 30-dagersbillett for barn og ungdom bør senkes til 200 kroner, altså kuttes med 125 kroner.

125 kroner er mye for ungdom, men svært lite for kommunen. Dersom vi tar utgangspunkt i at alle skoleelever kjøper seg månedskort vil et kutt på 125 kroner i barne- og ungdomsbilletten utgjøre så lite som 8 % av det totale samferdselsbudsjettet i Oslo kommune. Når en senkning av ungdomsprisen vil være så billig, skulle det bare mangle at kommunen legger til rette for miljøvennlig ferdsel og et kollektivtilbud for alle.

Det er ikke bare kollektivtilbudet som mangler en rimelig ungdomspris. Andre kulturtilbud som kino og svømmehall har kun egendefinerte priser for voksne og barn - ikke ungdom. Dette betyr at ungdom over en viss alder må betale voksenpris. I tillegg til å senke prisen på kollektivtilbud, må Oslo kommune ta ansvar for å tilby gode intensiver for private aktører. Slik kan vi sikre at kollektiv- og kulturtilbud, både offentlig og privat, har en pris som er overkommelig for unge.

Forslag til vedtak:

Ungdommens bystyremøte mener at:

- Oslo kommune og Ruter må senke prisen på 30-dagersbilletten for barn, ungdom og studenter til 200 kroner.
- Oslo kommune må kreve at private aktører senker prisene på barne- og ungdomsbilletter
- Det må være barneprisbillett for ungdom fram til fylte 18 år på enkeltbilletten
- Det skal være et tilbud om 365 dagers billett for barn, ungdom og studenter. Tilbudet burde, på lik linje med 30 dagers billetten, åpnes og settes til en rimelig pris slik at det lønner seg for kundene å velge dette.

Vedtatt med endringer. Dette er en av de fem prioriterte sakene som skal oversendes bystyret.

Vekk med trynefaktor

Bakgrunn for saken:
I dag opplever mange elever at karakterene de får er urettferdige og at karakteren ofte settes med bakgrunn i hvem du er, ikke bare kunnskapen du sitter på. I en undersøkelse gjennomført av Elevorganisasjonen svarte 62,5 % av de spurte at de føler at hvem de er har vært med på å avgjøre én eller flere av standpunktkarakterene sine. Dette er bekymringsverdig.

Trynefaktor er noe vi finner igjen i store deler av samfunnet, og mange lar seg påvirke av andre faktorer enn de faglige. At nesten to tredjedeler av elevene opplever at deres karakterer ikke er satt på et objektivt grunnlag, er et reelt problem vi ikke lenger kan overse. Mange elever kvier seg for å si ifra når de opplever å bli urettferdig vurdert, rett og slett fordi de ikke ønsker å komme på kant med læreren. UBM mener at alle elever skal ha krav på en rettferdig vurdering, og derfor er det ønskelig med en prøveordning med anonym vurdering i Osloskolen.

Det er viktig at en slik ordning ikke fører til for mye ekstraarbeid for lærerne og derfor ønsker vi ikke at ordningen med anonym vurdering skal omfatte alt skriftlig arbeid elever utfører. Den bør kun omfatte et utvalg av prøver, og først og fremst heldagsprøver. Selv om dette vil innebære noe mer arbeid for lærere, mener vi at det i det lange løp vil gagne både lærere og elever. Alle elever burde kunne føle seg trygge på at vitnemålet deres er basert på deres faglige prestasjoner alene, og ikke andre faktorer. Når sannheten er at elevene frykter trynefaktoren, viser det et behov for mer anonym vurdering i norsk skole. Det er politikernes oppgave å lytte til elevene og ta dette på alvor. Dette handler ikke om mistillit til lærerne. Det handler om å la lærerne forbedre sin vurderingspraksis og fokusere fullt på elevens faglige prestasjoner.

At irrelevante faktorer påvirker karakteren har også vist seg å kunne være et problem på eksamen. I dag vises ikke navn når eksamener skal rettes, men det står hvilken skole elevene kommer fra. Det er store forskjeller mellom skolene i Oslo og dette kan påvirke sensor når karakteren skal settes. Positive og/eller negative fordommer kan legge føringer for vurderingen. Dersom besvarelsen kommer fra en typisk «god» skole kan for eksempel forventingene legges høyere enn om den kommer fra enn typisk «dårlig» skole, eller de kan sette en høy karakter bare fordi de regner med at besvarelsen ligger på en viss standard. Derfor ønsker UBM at eksamensbesvarelser skal være helt anonyme og ikke vise verken elevens eller skolens navn.

Forslag til vedtak:
Ungdommens bystyremøte mener at:

- Oslo kommune må starte opp et prøveprosjekt med anonym retting av heldagsprøver på et utvalg av ungdoms og videregående skoler i Oslo.
- Utdanningsetaten må, i samråd med aktuelle aktører, utføre en evaluering av prøveprosjektet med anonym retting av heldagsprøver. Dette bør danne utgangspunkt for en ny vurdering av hvorvidt man bør innføre anonym retting i osloskolen.
- Både elevens og skolens navn skal være anonymt ved skriftlig eksamen i ungdoms- og videregående skole.

Vedtatt uten endringer. Dette er en av de fem prioriterte sakene som skal oversendes bystyret.